

УДК 574.5

ЗАЩИТА БИОРАЗНООБРАЗИЯ КАСПИЙСКОГО МОРЯ – ПРИОРИТЕТНАЯ ЗАДАЧА СЕВЕРО- КАСПИЙСКОГО КОНСОРЦИУМА

А.М. ЕМЕНТАЕВ,
магистр,
менеджер по охране
окружающей среды

С.Т. ЕРБУЛЕКОВ*,
кандидат биологических наук,
руководитель группы по экологическому
мониторингу воздействия
и биоразвитию

Норт Каспиан Оперейтинг Компани Н.В.
Республика Казахстан, 060002, г. Атырау, ул. Смагулова К., 8

В последние десятилетия Каспийское море стало притягивать внимание всего мира. Открытие крупных залежей углеводородного сырья на море вызвало двоякое чувство у жителей Прикаспия: с одной стороны – это гордость за свой регион, перспективы экономического развития, с другой – чувство опасения за Каспий.

Экологическая политика Северо-Каспийского Консорциума при освоении месторождений нефти и газа, основана на приоритетности охраны окружающей среды.

На сегодняшний день состояние экосистемы Каспийского моря подвергается изменениям под влиянием природных факторов и деятельности человека. Компания НКЭК Н.В., в соответствии с экологическим законодательством Республики Казахстан, проводит регулярный мониторинг элементов морской экосистемы с целью своевременного выявления возможных негативных трендов для принятия соответствующих природоохранных мер и сохранения видового разнообразия.

Результаты комплексных экологических исследований Северного Каспия в районах проведения нефтяных операций показывают, что в настоящее время проводимые нефтяные операции не являются источником загрязнения, благодаря строгому соблюдению экологических норм и постоянному мониторингу состояния окружающей среды.

КЛЮЧЕВЫЕ СЛОВА: Каспийское море, экосистема, биологическое разнообразие, биотопы, картирование, флора, фауна, каспийский тюлень, осетровые виды рыб, рыбные ресурсы, орнитофауна, миграция, Северо-Каспийский Консорциум, месторождения углеводородов, мониторинг воздействия, безопасность, экологические исследования.

КАСПИЙ ТЕҢІЗІНІҢ БИОӘРАЛУАНДЫЛЫҒЫН ҚОРҒАУ – СОЛТҮСТІК КАСПИЙ КОНСОРЦИУМЫНЫҢ БАСЫМДЫ МІНДЕТТЕРІ

А.М. ЕМЕНТАЕВ, магистр, қоршаған ортаны қорғау жөніндегі менеджер

С.Т. ЕРБӨЛЕКОВ, биология ғылымдарының кандидаты, экологиялық мониторинг және биоалуантүрлікті зерттеу тобының жетекшісі

Норт Каспиан Оперейтинг Компани Н.В.
Қазақстан Республикасы, 060002, Атырау қ. К.Смағұлов көш., 8

Соңғы онжылдықтарда Каспий теңізі бүкіл әлемнің назарын аударып бастады. Теңіздегі көмірсутектердің ірі кен орындарының ашылуы Каспий тұрғындарының арасында екі жақты көзқарас: бір жағынан, олардың өз аймағы үшін мақтаныш, экономикалық дамудың келешегі болса, екінші жағынан – Каспий үшін үрей тудырды.

Солтүстік Каспий Консорциумының мұнайгаз кен орындарын игерудегі экологиялық саясаты – қоршаған ортаны қорғаудың басымдығына негізделеді.

Бүгінде Каспий экожүйесінің жағдайы табиғи факторлар мен адам қызметінің әсерінен өзгереді. НКОК Н.В. компаниясы Қазақстан Республикасының экологиялық заңнамасына сәйкес тиісті экологиялық шараларды қабылдау және әртүрлі түрлілігін сақтау үшін ықтимал теріс үрдістерді уақтылы анықтау үшін теңіз экожүйесінің элементтерін ұдайы бақылауды жүзеге асырады.

Солтүстік Каспийдің мұнай операцияларын жүргізу аймағындағы жан-жақты экологиялық зерттеулерінің нәтижелері, қазіргі жүргізіліп отырылатын мұнай операциялары, қоршаған ортаны қорғау стандарттарына және қоршаған ортаның жай-күйіне үздіксіз мониторинг жүргізуге байланысты ластану көзі болып табылмайтынын көрсетті.

НЕГІЗГІ СӨЗДЕР: Каспий теңізі, экожүйе, биологиялық әралуандылық, биотоптар, картография, флора, фауна, Каспий итбалығы, балықтардың бекіре тұқымдас түрлері, балық ресурстары, құс фаунасы, миграция, Солтүстік Каспий Консорциумы, көмірсутектер кен орны, әсер ету мониторингі, қауіпсіздік, экологиялық зерттеулер.

PROTECTION OF BIODIVERSITY OF THE CASPIAN SEA – A PRIORITY TASK OF NORTH CASPIAN CONSORTIUM

A.M. YEMENTAYEV, Environmental Protection Manager

S.T. YERBULEKOV, Impact Monitoring & Biodiversity Team Lead

North Caspian Operating Company N.V.
8 Smagulov K. street, Atyrau, 060002, Republic of Kazakhstan

Caspian Sea began to attract worldwide attention in the last few decades. The discovery of large reservoirs of hydrocarbons at the sea has caused a dual feeling among the inhabitants of the Caspian Sea region: on one hand there's proud for the one's region, economic growth perspective; on the other – a sense of fear for the Caspian Sea. The ecological policy of North Caspian Consortium in the development of oil and gas fields is based on the priority of environmental protection.

Today the state of the Caspian Sea ecosystem is going through changes under the influence of

natural factors and human activity. NCOС N.V. company, according to the environmental legislation of the Republic of Kazakhstan, performs regular monitoring of the sea ecosystem elements for the early recognition of possible negative trends and taking the appropriate environmental measures and saving the biological diversity.

The results of the complex environmental studies of the Northern Caspian Sea in the areas of oil operations show that currently oil operations are not a source of pollution, due to strict adherence to environmental standards and constant monitoring of the state of the environment.

KEY WORDS: *Caspian Sea, ecosystem, biological diversity, biotopes, contouring, flora, fauna, Caspian seal, sturgeon fish species, fish resources, ornithofauna, migration, North Caspian Consortium, hydrocarbon reservoirs, impact monitoring, safety, environmental research.*

Читайте далее в журнале «Нефть и газ», №6, 2018 год